

Arabis blepharophylla

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/Etymologie

De botanische naam *Arabis blepharophylla* bestaat uit de geslachtsnaam *Arabis* en de soortnaam *blepharophylla*. Het geslacht *Arabis* is in het Nederlands bekend als Scheefkelk en de naam is afgeleid van het Griekse woord 'arabia', wat in de oudheid verwijst naar de herkomst van sommige soorten. De soortnaam *blepharophylla* is afgeleid van het Grieks, waarbij 'blepharis' 'ooglid' of 'wimper' betekent en 'phyllon' 'blad'. Dit verwijst naar de licht gefranjerde of behaarde rand van het blad, wat doet denken aan een 'wimperdragend blad' (eyelash-leaved). De Nederlandse namen die vaak worden gebruikt voor deze en verwante soorten zijn Scheefkelk, Rijstebrei en Randjesbloem.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Orde: Brassicales
- Familie: Brassicaceae (Kruisbloemenfamilie)
- Geslacht: *Arabis*
- Soort: *Arabis blepharophylla*

Synoniemen

Er zijn geen specifieke synoniemen voor *Arabis blepharophylla* vermeld in de bronnen, maar de plant is ook bekend onder de Nederlandse namen Scheefkelk, Rijstebrei en Randjesbloem, al worden deze namen ook gebruikt voor andere *Arabis*-soorten, zoals *Arabis caucasica*.

Variëteiten en Cultivars

Arabis blepharophylla is een kortlevende vaste plant, maar er zijn enkele cultivars ontwikkeld en beschikbaar:

- *Arabis blepharophylla* 'Frühlingszauber': Een kussenvormende plant met compacte trossen van donker karmijnroze bloemen. Het heeft losse rozetten van ovale, behaarde, donkergroene bladeren. Gedijt goed in goed doorlatende, lichte, arme grond.
- *Arabis blepharophylla* 'Rose Delight': Een cultivar die bloeit met dieproze tot karmijnkleurige bloemen.

Familie

Arabis blepharophylla behoort tot de familie van de Brassicaceae (Kruisbloemenfamilie), voorheen bekend als Cruciferae.

Hoogte

De plant is een laagblijvende, compacte soort. De volwassen hoogte ligt tussen de 10 en 20 cm, vaak ongeveer 15 cm. De plant kan in de breedte uitgroeien tot een halve meter.

Bloemkleur

De bloemen van de soort zijn lichtroze tot purperroze (violetkleurig) of paars. De individuele bloemen hebben vier kroonbladen en een stervormige meeldraad. De bloemen kunnen ook geurend zijn.

Bladkleur

De bladeren zijn over het algemeen groen, eenvoudig, ovaal en smal langwerpig. Sommige bronnen vermelden lichtgroen of grijsgroen. Ze zijn vaak behaard aan de rand, wat aan de soortnaam refereert. De plant is bladhoudend (wintergroen).

Bloeiperiode

Arabis blepharophylla is een vroegbloeiende plant en de bloeiperiode ligt in het voorjaar, van circa maart/april tot en met mei (soms tot juni). Het verwijderen van verwelkte bloemen kan een tweede bloei bevorderen.

Standplaats

Deze soort verlangt een zonnige standplaats. De grond moet matig voedselrijk, goed gedraineerd, doorlatend en bij voorkeur zandig of kalkrijk zijn. De plant is van oorsprong een rotsplant uit berggebieden en verdraagt een droge of stenige bodem. Natte winters moeten te allen tijde worden vermeden om wortelrot te voorkomen.

Herkomst

De plant is van oorsprong afkomstig uit de kustgebergten van Californië, Verenigde Staten. Het groeit daar op rotsachtige hellingen op hoogtes tot 3000 meter.

Soort gewas

Arabis blepharophylla is een kruidachtige, meerjarige (vaste) plant, maar kan relatief kortlevend zijn. Het is een uitstekende bodembedekker en een populaire rotsplant, geschikt voor rotstuinen, stapelmuurtjes en als randplant. De groeiwijze is kussenvormend en compact.

Vermeerderingswijze

De plant breidt zich uit door middel van kruipende stengels en kan ook via zaad worden verjongd. Omdat de plant kortlevend is, is het raadzaam de plant tijdig uit te zaaien, te scheuren of anderszins te verjongen om open plekken te voorkomen.

Klimaatzone

Arabis blepharophylla is winterhard en verdraagt temperaturen tot circa -20 graden Celsius, wat overeenkomt met USDA hardheidzone 6 of hoger. Sommige bronnen geven aan dat de plant matig winterhard is en geen natte winters verdraagt. De ideale temperatuur wordt aangegeven tussen de 5 en 32 graden Celsius.

Insecten

De bloemen van *Arabis blepharophylla* trekken bijen en vlinders aan, wat bijdraagt aan de biodiversiteit in de tuin.

Bronvermelding

<https://www.groenrijk.nl/plantengids/plant/vaste-plant/arabis-blepharophylla>

<https://www.jacksonsnurseries.co.uk/arabis-blepharophylla.html>

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

https://appeltern.nl/nl/tuinadvies/plantenencyclopedie/arabis_blepharophylla_rijstebrei_scheefkelk/

<https://www.nieuwkoop-europe.com/nl/overig/alle-planten/F00003066/Arabis-blepharophylla-F00003066>

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/14749/arabis-blepharophylla-fruehlingszauber/cultivars>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Scheefkelk>

<https://www.tasboomkwekerij.nl/vasteplanten/arabis-scheefbloem/>

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/19665/arabis-blepharophylla>

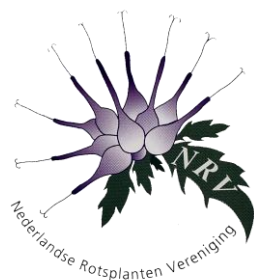
<https://esveld.nl/a/product/arabis-blepharophylla/>

<https://yarinde.nl/products/arabis-blepharophylla>

https://www.picturethisai.com/nl/wiki/Arabis_blepharophylla.html

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Arabis</i> (Scheefkelk); <i>blepharophylla</i> (Grieks: 'wimperdragend blad', verwijst naar de behaarde bladrand). Nederlandse namen: Scheefkelk, Rijstebrei, Randjesbloem.
Taxonomie	Rijk: Plantae; Orde: Brassicales; Familie: Brassicaceae; Geslacht: <i>Arabis</i> ; Soort: <i>Arabis blepharophylla</i> .
Synoniemen	Geen specifieke botanische synoniemen vermeld.
Variëteiten en Cultivars	<i>Arabis blepharophylla</i> 'Frühlingszauber' (donker karmijnroze); <i>Arabis blepharophylla</i> 'Rose Delight' (dieproze tot karmijnkleurig).
Familie	Brassicaceae (Kruisbloemenfamilie).
Hoogte	10 tot 20 cm.
Bloemkleur	Purperroze, lichtroze, paars.
Bladkleur	Groen tot donkergroen of grijsgroen. Behaard. Bladhoudend (wintergroen).
Bloeiperiode	Circa maart/april tot en met mei (vroegbloeiend).
Standplaats	Volle zon tot lichte schaduw. Goed gedraineerde, zandige of kalkrijke, matig voedselrijke grond. Vermijd natte winters.
Herkomst	Kustgebergten van Californië, Verenigde Staten (rotsachtige hellingen).

Soort gewas	Vaste plant (kortlevend), bodembedekker, rotsplant, kussenvormend.
Vermeerderingswijze	Door uitzaaien, scheuren of via kruipende stengels.
Klimaatzone	Matig winterhard tot winterhard (tot -20°C, ca. USDA zone 6).
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan.